

**Janusz Ostoja-Zagórski, Jan
Strzałko, Alicja Budnik, B.
Nowaczyk**

**Sobiejuchy, gm. Żnin, woj. bydgoskie.
Stanowisko 3**

Informator Archeologiczny : badania 13, 98-99

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

SOBIEJUCHY, gm. Żnin
woj. bydgoskie
Stanowisko 3

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej i Sekcja
Paleodemografii Komitetu
Nauk Demograficznych

Badania prowadzili: dr Janusz Ostoja-Zagórski /IHKM PAN-Poznań/ i doc. dr hab. Jan Strzałko /UAM-Poznań/ przy współudziale mgr Alicji Budnik /UAM-Poznań/ oraz zespołu geografów pod kierunkiem dr. B. Nowaczyk /UAM-Poznań/. Finansowały: IHKM PAN, Komitet Antropologiczny PAN i WKZ w Bydgoszczy, Osadnictwo z epoki neolitu i brązu, grób z okresu halstackiego.

Kontynuowano badania na stanowisku 3 w Sobiejuchach zlokalizowanym na zachodnim brzegu jeziora Dobrylewskiego w odległości 2 km na południowy-zachód od grodu w Sobiejuchach /stanowisko 1/ i 800 m na południe od zabudowań wsi.

Celem badań było ustalenie zasięgu nekropolii oraz przebadanie 50 grobów ciałopalnych. W trakcie badań uzyskano jednak wynik negatywny. Odkryto mianowicie pojedynczy grób ciałopalny - popielnicowy wyposażony w 6 naczyń przystawnych oraz fragmenty przepalonego przedmiotu wykonanego z brązu. Analiza uzyskanego materiału ceramicznego pozwala datować ten zespół grobowy na starszą fazę okresu halstackiego /HaC/. Mimo szczegółowych badań w najbliższym rejonie występowania pojedynczego grobu ludności kultury łużyckiej nie natrafiono na dalsze zespoły grobowe.

Badania doprowadziły natomiast do odkrycia osady ludności kultury pucharów lejkowatych /faza wiórecka/ oraz południowego skraju osady z wczesnej fazy epoki brązu /kultura iwieńska/.

Pozostałości osady pucharów lejkowatych stanowiły: 9 jam odpadowych o kolistych kształtach i średnicach nie przekraczających 0,50 m, zawierających w swoim wypełnisku ułamki naczyń i drobne grudki polepy, następnie 3 niewielkich rozmiarów paleniska ułożone z drobnych, wtórnie obecnie przepalonych kamieni polnych, przemieszanych z ułatkami węglików drzewnych oraz fragmentów bliżej nieokreślonego domostwa w postaci śladów po słupach o średnicy od 15 do 20 cm i fragmentu klepska glinianego. Analiza materiału ceramicznego, stanowiącego obok gładzika kamiennego wypełnisko poszczególnych jam, pozwala ustalić chronologię osady na środkową fazę epoki kamienia. Analiza planigraficzna elementów osadniczych związanych z tym okresem chronologicznym pozwala na ustalenie domniemanego zasięgu występowania odkrytej osady. Zajmowała ona wyższą strefę doliny jeziornej i ciągnęła się pasem o szerokości 60-80 m po oś N-S nie wkraczając na wyższy poziom terasowy /kulminacja wzniesienia zalegającego bezpośrednio nad dnem doliny/. Pozostałością osadnictwa z wczesnych faz epoki brązu były fragmenty zniszczonej całkowicie jamy,

w której odkryto fragmenty dwóch mis, charakterystycznych dla tzw. kultury iwieńskiej. Przypuszczać możemy, iż uchwycony tu został skraj południowy osady z wczesnej epoki brązu, ciągnącej się również po osi N-S, jednak w kierunku przeciwnym, a więc w stronę zabudowań wsi. Osada ta była usytuowana na wyższym poziomie terasowym /nad krawędzią doliny/.

Zespół geografów kontynuował rekonstrukcję środowiska przyrodniczego w mikroregionie Sobiejuch w oparciu o fotointerpretacje zdjęć lotniczych wykonanych w trakcie nalotów wiosenno-zimowych 1978/1979.

Badania będą kontynuowane.

STOBNICA-TRZYMORGI, gm. Ręczno woj. plotrkowskie Stanowisko 2	patrz neolit
---	-----------------

STROBIN, gm. Konopnica woj. sieradzkie Stanowisko 2	Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi
---	--

Badania prowadził mgr Zdzisław Kaszewski. Finansował je WKZ w Sieradzu. Siódmy sezon badań. Osada obronna kultury łużyckiej z okresu halztackiego D 1 z wczesnego okresu lateńskiego /550-300 p.n.e./.

Kontynuowano prace wykopaliskowe prowadzone w latach 1965 i 1974-78.

Stanowisko położone jest na północnym skraju wsi Strobin w odległości 30 m na zachód od drogi Konopnica-Osjaków. Badania objęły obszar 725 m², usytuowano w zachodniej części osady. Odkryto dalszy ciąg umocnień obronnych o konstrukcji skrzyniowej. Wypełnisko wału zawierało fragmenty hierwion, duże ilości przepalanej gliny i węgla drzewnego oraz ułamki naczyń typowych dla górnośląsko-małopolskiej grupy kultury łużyckiej /podgrupy kępińskiej/.

Odkryta część wału została spalona. Kamienie wypełniające skrzynie i ułamki naczyń odkryte w wypełnisku wału noszą ślady przepalania, uwidacznia się to zdeformowaniem kształtu i zżużleniem powierzchni. Warstwa spelanizny posiada też większą miąższość, miejscami grubość jej dochodzi do 120 cm.

Ceramika odkryta w osypisku wału i na jego przedpolu pozwala dątować osadę na okres halztacki D i na wczesny okres lateński.